

BRÚARHLÖÐ HRUNAMANNAHREPPI- DEILISKIPULAG FYRIR INNVIÐI

Skipulagslýsing

19.10.2020

SKÝRSLA – UPPLÝSINGABLAÐ**SKJALALYKILL**

2775-023-SKY-001-V01

SKÝRSLUNÚMÉR / SÍÐUFJÖLDI

01/11

VERKEFNISSTJÓRI / FULLTRÚI VERKKAUÐA

Jón Valgeirsson

VERKEFNISSTJÓRI EFLA

Gísli Gíslason

TITILL SKÝRSLU

Deiliskipulag fyrir ferðamannaaðstöðu við Brúarhlöð

VERKHEITI

Skipulagslýsing

VERKKAUÐI

Hrunamannahreppur

HÖFUNDAR

Gísli Gíslason / María Björk Gunnarsdóttir/ Anna Bragadóttir

EFNISYFIRLIT

1	INNGANGUR	4
1.1	Skipulagslýsing	4
2	FORSENDUR	4
2.1	Tengsl við aðrar áætlanir og fyrirliggjandi stefna	4
2.1.1	Landsskipulagsstefna 2015-2026	4
2.1.2	Aðalskipulag Hrunamannahrepps 2016-2032	4
2.1.3	Deiliskipulag	5
2.1.4	Fornminjar	5
2.1.5	Náttúruminjar	6
2.1.6	Ferðamenn/ferðaþjónusta	6
3	DEILISKIPULAG	6
3.1	Markmið	7
3.2	Mannvirki	8
4	UMHVERFISÁHRIF	10
4.1	Umhverfispættir og áherslur	10
5	SKIPULAGSFERLI – KYNNING OG SAMRÁÐ	11
5.1	Samráð	11
5.2	Skipulagsferli	11

1 INNGANGUR

Hér á eftir fer lýsing á deiliskipulagstillögu fyrir uppbyggingu ferðamannaaðstöðu við Brúarhlöð í Hvítá í landi Haukhólts í Hrunamannahreppi.

Svæðið er á landbúnaðarsvæði í Aðalskipulagi Hrunamannahrepps 2016-2032 og er á jörðinni Haukholti 1 (L166757).

Lýsingin er unnin skv. 1. mgr. 40. gr. skipulagslaga nr. 123/2010, m.s.br. Í deiliskipulagi verður gerð grein fyrir núverandi mannvirkjum og fyrirhugaðri uppbyggingu. Deiliskipulagið er unnið fyrir landeigendur í Haukholti og Hrunamannahrepp.

1.1 Skipulagslýsing

Gerð skipulagslýsingar er ætlað að tryggja aðkomu almennings og hagsmunaaðila að skipulagsferlinu á fyrstu stigum þess, auka gagnsæi, tryggja betra upplýsingaflæði, skila betri og markvissari skipulagsvinnu og gefa sveitarstjórn og öðrum sem koma að ferlinu betri yfirsýn allt frá fyrstu skrefum.

Samkvæmt 1. mgr. 40. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 skal sveitarstjórn taka saman lýsingu á skipulagsverkefni. Í lýsingu skal koma fram hvaða áherslur sveitarstjórn hafi við skipulagsgerðina, upplýsingar um forsendur, fyrirbyggjandi stefnu og fyrirhugað skipulagsferli.

Með skipulagslýsingu þessari er íbúum og öðrum hagsmunaaðilum gefinn kostur á að koma með ábendingar og athugasemdir sem snúa að málefnum deiliskipulagsins og komandi skipulagsvinnu.

2 FORSENDUR

Unnið verður deiliskipulag fyrir innviði við Brúarhlöð við Hvítá.

2.1 Tengsl við aðrar áætlanir og fyrirbyggjandi stefna

2.1.1 Landsskipulagsstefna 2015-2026

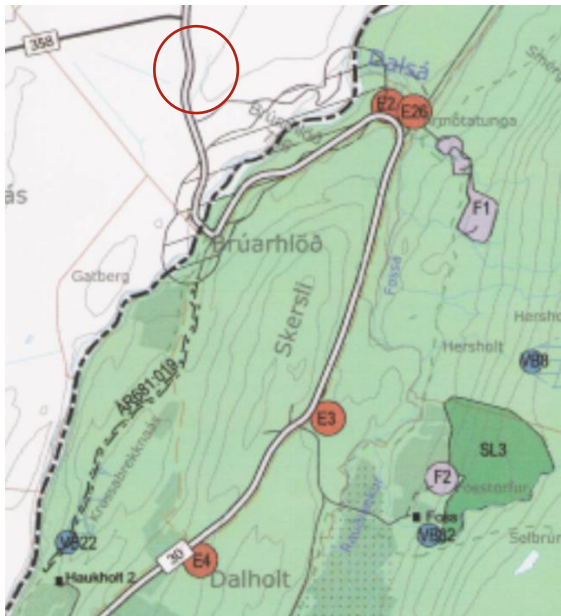
Ferðaþjónusta í sátt við náttúru og umhverfi

„Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði leitast við að greina sérstöðu, styrkleika og staðaranda viðkomandi svæðis með tilliti til tækifæra í ferðaþjónustu. Skipulagsákvæðanir um ferðaþjónustu taki mið af náttúruverndarsjónarmiðum og kortlagningu á auðlindum ferðaþjónustunnar og miði jafnframt að því að ferðaþjónustuuppbygging nýtist jafnt íbúum á svæðinu og ferðamönnum.

2.1.2 Aðalskipulag Hrunamannahrepps 2016-2032

Í Aðalskipulagi Hrunamannahrepps 2016-2032 eru Brúarhlöð á landbúnaðarsvæði.

MYND 1. Aðalskipulag Hrunamannahrepps 2016-2032, byggðin. Skipulagssvæðið við Brúarhlöð er innan rauða hringsins.

Landbúnaðarsvæði

Eftirfarandi stefna er í gildandi aðalskipulagi varðandi aðra atvinnustarfsemi á landbúnaðarsvæðum:

- Heimilt er, þar sem er föst ábúð, að starfrækja rekstur á landbúnaðarsvæðum sem ekki tengist beint landbúnaðarframleiðslu.
- Einkum er horft til starfsemi í tengslum við ferðaþjónustu, greiðasölu, afurðasölu eða léttan iðnað sem fellur vel að landbúnaðarstarfsemi.
- Heimilt er á landi í ábúð, þar sem aðstæður leyfa, að hafa sérhæfðar byggingar fyrir aðra atvinnustarfsemi, s.s. smiðju, verkstæði, gistiheimili, verslun, smáhýsi og/eða byggingar fyrir veitingarekstur, svo fremi sem heildarstærð slíkra bygginga fari ekki yfir 1.000 m².

Gönguleiðir

Um gönguleiðir segir m.a. eftirfarandi:

- Merktar verði fjölbreyttar gönguleiðir sem nýtast íbúum til útivistar og geta jafnframt verið grundvöllur fyrir uppbyggingu ferðaþjónustu.
- Áhersla verður á að gera a.m.k. hluta Kónsvegjar að aðgengilegri gönguleið.

Deiliskipulagið verður í samræmi við gildandi aðalskipulag.

2.1.3 Deiliskipulag

Ekkert deiliskipulag er fyrir hendi á skipulagssvæðinu.

2.1.4 Fornminjar

Aðalskráning fornminja hefur ekki farið fram í Hrunamannahreppi.

Kónsvegur eru einu þekktu fornminjarnar og liggur hann um skipulagssvæðið og er að hluta nýttur sem aðkomuvegur að sumarhúsum sunnan skipulagssvæðisins. Aðrar þekktar minjar eru ekki á svæðinu. Finnist áður ókunnar minjar ber að tilkynna fundinn til Minjastofnunar svo fljótt sem auðið

er skv. 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012. Óheimilt er að hrófla við minjum án heimildar Minjastofnunar.

2.1.5 Náttúruminjar

Svæðið er á náttúruminjaskrá nr. 736: *Brúarhlöð, Hrunamannahreppi, Biskupstungnahreppi, Árnes-sýslu. (1) Árgljúfur Hvítár frá Brúarhlöðum upp að Ármótum (Hvítá og Fossá), ásamt 200 m belti beggja vegna árinna. (2) Tilkomumikið gljúfur með kjarri- og skógivöxnum bökkum.*

2.1.6 Ferðamenn/ferðaþjónusta

Brúarhlöð er vinsæll viðkomustaður ferðamanna og í námunda við „Gullna hringinn“. Svæðið er orðið nokkuð slitið af ágangi ferðamanna og þörf er á því að skilgreina stígakerfi á svæðinu og útbúa áningarstaði á völdum áningarstöðum. Svæðið hefur einnig verið nýtt töluvert fyrir flúðasiglingar í Hvítá.

Ferðamálastofa hefur kortlagt „Auðlindir íslenskrar ferðaþjónustu“. Í verkefninu voru, með aðstoð heimafólks, kortlagðir staðir þar sem upplifa má staðbundna og einstaka eiginleika í náttúrufari eða menningu. Skráningin gefur vísbendingar um sérkenni svæða sem hugsanlega má nýta¹. Brúarhlöð er einn af áherslustöðum Hrunamannahrepps vegna ástands og nauðsynlegra aðgerða. Styrkur fékkst frá Framkvæmdasjóði ferðamannastaða til svæðisins vegna skipulags og hönnunar við Brúarhlöð árið 2020. Brúarhlöð eru við Skeiða- og Hrunamannaveg (nr. 30) og var meðalstalsumferð yfir sumartímann (SDU) 310 bílar á dag sumarið 2019.

3 DEILISKIPULAG

Í skipulagsreglugerð nr. 90/2013, gr. 5.1.2 segir að deiliskipulag skuli gera fyrir einstök svæði eða reiti þar sem framkvæmdir eru fyrirhugaðar og skuli jafnan miða við að það taki til svæða sem mynda heildstæða einingu. Deiliskipulag skal byggt á stefnu aðalskipulags. „Í deiliskipulagi eru teknar ákvarðanir og settir skilmálar um byggðamynstur, mannvirki, landnotkun og nýtingu, vernd o.fl. eftir því sem við á og aðrar skipulagsforsendur sem þurfa að liggja fyrir vegna byggingar- og framkvæmdaleyfa. Sveitarstjórn ber ábyrgð á og annast gerð deiliskipulags“ skv. gr. 5.1.3.

Deiliskipulagið tekur til um 6 ha svæðis á austurbakka Hvítár á móts við Brúarhlöð. Afmörkun svæðisins er sýnd á mynd 2.

¹ (Ferðamálastofa 2015).

MYND 2. Mynd sýnir afmörkun skipulagssvæðis

3.1 Markmið

Markmið með gerð deiliskipulags fyrir Brúarhlöð eru eftirfarandi:

- Vinna heildarskipulag fyrir móttöku ferðamanna á svæðinu sem tekur til bílastæðis, göngustíga, útsýnis- og áningarstaða og þjónustuhúss þar sem verður m.a. snyrtiaðstaða.
- Svæðið verði varið gagnvart sliti á gróðurpekju, umferð gangandi fólks verður stýrt um svæðið og óþarfa leiðum lokað.
- Settir verði byggingarskilmálar um uppbyggingu á svæðinu sem tekur tillit til sérstöðu og náttúrufars.

Sérstök áhersla er á að mannvirki falli vel að landslagi og ásýnd svæðisins.

3.2 Mannvirki

Gerð verður grein fyrir framkvæmdum og mannvirkjum í þágu ferðamanna á svæðinu, sem verða eftirfarandi:

- Bílastæði fyrir um 30 fólksbíla og 4 rútur, - umfang bílastæðis er svipað og í dag.
- Stígar með tröppum og útsýnispöllum á 3-4 stöðum.
- Þjónustuhús með snyrtingum og einfaldri veitingaaðstöðu, 70-100 fm að stærð.
- Ennfremur verður gerð grein fyrir veitum; vatnsöflun, fráveitu og rafveitu.

Aðstæður á svæðinu má sjá á myndum 3 – 6.

MYND 3. Mynd sýnir núverandi bílastæði af gönguleið að Hvítá

MYND 4. Mynd sýnir núverandi gönguleið meðfram Hvítá í suður

MYND 5. Mynd sýnir núverandi gönguleið að bökkum Hvítár frá bílastæði

MYND 6. Mynd tekin frá núverandi útsýnisstað suður með Hvítá þar sem sjá má klettana Karl og Kerlingu.

4 UMHVERFISÁHRIF

Við gerð deiliskipulags skal, skv. gr. 5.4 í skipulagsreglugerð nr. 90/2013, meta líkleg áhrif af fyrirhuguðum framkvæmdum og starfsemi á aðliggjandi svæði og einstaka þætti áætlunarinnar sjálfrar svo sem á vistkerfi, auðlindir, landslag, ásýnd, útsýni, hljóðvist, loftgæði, hagkvæmni, veðurfar, varðveislu-gildi og svipmót byggðar og einstakra bygginga o.fl. umhverfisþætti eftir því sem efni skipulagsins gefur tilefni til.

Deiliskipulag fyrir Brúnaflöð fellur ekki undir lög um umhverfismat áætlaða nr. 105/2006, þar sem ekki er mörkuð stefna er varðar leyfisveitingar til framkvæmda sem tilgreindar eru í lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000.

4.1 Umhverfisþættir og áherslur

Í umhverfisskýrslu verða skoðuð áhrif á umhverfisþættina sem sýndir eru í töflu 1 og þeir metnir í samræmi við stefnuskjöl og viðmið. Yfirlit yfir meginspurningar í umhverfisskýrslu er að finna í töflu 1. Í umhverfisskýrslu verða sett viðmið fyrir hvern umhverfisþátt. Viðmiðin verða sett með tilliti til laga og reglugerða, stefnuskjala sveitarfélagsins ásamt settum markmiðum sveitarfélagsins í samfélags- og umhverfismálum auk viðmiða í opinberum stefnuskjöllum og/eða alþjóðlegum skuldbindingum.

TAFLA 1 Umhverfisþættir, helstu matsspurningar og viðmið.

UMHVERFISÞÁTTUR	MATSSPURNING	VIÐMIÐ
Jarðmyndanir	Hefur skipulagið áhrif á jarðmyndanir sem njóta verndar eða þykja sérstæðar?	Lög um náttúruvernd nr. 60/2013, áhersla á 61. gr. Landsskipulagsstefna 2015-2026.
Gróður og dýralíf	Hefur skipulagið áhrif á gróður og dýralíf?	Lög um náttúruvernd nr. 60/2013, áhersla á 61 og 62. gr. Vistgerðakortlagning Náttúrufræðistofnunar.
Ásýnd og landslag	Hefur skipulagið áhrif á ásýnd svæða? Hefur skipulagið áhrif á landslag?	Lög um náttúruvernd nr. 60/2013, 69. gr. Landsskipulagsstefna 2015-2026.
Samfélag	Hefur skipulagið áhrif á atvinnu í sveitarfélaginu? Hefur skipulagið áhrif á notkun svæða til útivistar?	Velferð til framtíðar – Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi. Stefna um landnotkun í aðalskipulagi. Landsskipulagsstefna 2015-2026.
Minjar / Verndarsvæði	Hefur skipulagið áhrif á fornminjar? Hefur skipulagið áhrif á náttúru-minjar eða verndarsvæði?	Lög nr. 80/2012 um menningarminjar. Fornleifaskráning. Landsskipulagsstefna 2015-2026.
Náttúruvá og öryggi	Er hættu á náttúruvá á svæðinu? Er hættu á mengun af völdum stefnunnar?	Vegalög nr. 80/2007.

5 SKIPULAGSFERLI – KYNNING OG SAMRÁÐ

Með kynningu skipulagslýsingar þessarar er umsagnaraðilum, hagsmunaaðilum og almenningi gefinn kostur á að leggja fram sjónarmið og ábendingar sem að gagni gætu komið við mótun deiliskipulagstilaganna.

Skipulagslýsingin verður send Skipulagsstofnun og umsagnaraðilum til umsagnar. Skipulagslýsingin verður auglýst á heimasíðu skipulagsfulltrúa <http://www.utu.is/>. Einnig verður skipulagslýsingin aðgengileg á skrifstofu skipulagsfulltrúa að Dalbraut 12, 840 Laugarvatni. Óskað verður eftir umsögnum frá eftirtöldum aðilum:

- Umhverfisstofnun
- Heilbrigðiseftirlit Suðurlands
- Minjastofnun Íslands
- Vegagerðin
- Skipulagsstofnun

Eftir atvikum verður leitað eftir umsögnum annarra aðila, þ.á.m. innan stjórnsýslu sveitarfélagsins.

5.1 Samráð

Á vinnslutíma mun tillagan verða kynnt bæði íbúum/almenningi og sveitarstjórn. Haft verður samráð við eigendur og rekstraraðila á viðkomandi svæðum.

5.2 Skipulagsferli

Eftirfarandi eru drög að skipulagsferlinu ásamt tímasetningum, birt með fyrirvara um breytingar:

MÁNUÐUR	LÝSING
Október 2020	Skipulagslýsing tekin fyrir í skipulagsnefnd og send Skipulagsstofnun og umsagnaraðilum til umsagnar. Lýsingin verður kynnt almenningi skv. 1. mgr. 40. gr. skipulagslaga nr. 123/2010, m.s.br. Gefinn verður tveggja vikna frestur til að skila inn athugasemdum.
Nóvember 2020	Deiliskipulagstillögur ásamt umhverfisskýrslu teknar til umfjöllunar í skipulagsnefnd, tillögurnar kynntar almenningi skv. 3. mgr. 40 gr. skipulagslaga og tillaga lögð fyrir sveitarstjórn í kjölfarið.
Nóv. / des. 2020	Tillögur samþykktar til auglýsingar í sveitarstjórn og sendar til umsagnaraðila skv. 41. gr. skipulagslaga. Tillögurnar auglýstar og gefinn 6 vikna frestur til þess að skila inn athugasemdum.
Febrúar 2021	Tillaga afgreidd í sveitarstjórn, að undangenginni umræðu skipulagsnefndar, með breytingum sem athugasemdir kunna að gefa tilefni til, og send Skipulagsstofnun skv. 42. gr. skipulagslaga.
Mars 2021	Gildistaka deiliskipulaga auglýst í B- deild Stjórnartíðinda.